

**KRAJOWY PROGRAM DOTYCZĄCY SYSTEMU KONTROLI
WYROBÓW WPROWADZONYCH DO OBROTU
PODLEGAJĄCYCH DYREKTYWOM NOWEGO PODEJŚCIA NA
ROK 2012**

Warszawa, grudzień 2011 r.

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK SKRÓTÓW	3
1 WSTĘP	4
1.1 CEL DOKUMENTU	4
1.2 ZAKRES INFORMACJI PRZEDSTAWIONYCH W DOKUMENCIE	4
1.3 ZAKRES CZASOWY I TERYTORIALNY PROGRAMU	4
2 ZAKRES SYSTEMU NADZORU RYNKU W POLSCE	5
2.1 ORGANY ZAANGAŻOWANE W SYSTEM NADZORU RYNKU	5
2.2 PRIORYTETY KONTROLI NA ROK 2012	5
3 INFORMACJE DOTYCZĄCE KONTROLI PLANOWANYCH W 2012 ROKU	6
4 WSPÓŁPRACA MIĘDZY KRAJOWYMI OW	7
5 WSPÓŁPRACA MIĘDZY ORGANAMI CELNYMI I OW	7
6 WSPÓŁPRACA WEWNĄTRZWSPÓLNOTOWA	8
7 DANE DO KONTAKTU.....	8

SŁOWNIK SKRÓTÓW

uoso	– ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935, ze zm.)
OW	– organy wyspecjalizowane w rozumieniu art. 38 uoso
ADCO	– grupa robocza ds. współpracy administracyjnej (<i>Administrative Co-operation Working Group</i>), takie grupy eksperckie utworzono dla większości dyrektyw nowego podejścia
KE	– Komisja Europejska
UOKiK	– Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1 Wstęp

1.1 Cel dokumentu

Celem dokumentu jest wskazanie priorytetowych obszarów kontroli wyrobów dla poszczególnych instytucji uczestniczących w polskim systemie nadzoru rynku oraz przedstawienie informacji na temat planowanych działań, które mają przyczynić się do wyeliminowania niepożądanych zjawisk rynkowych, takich jak wprowadzanie do obrotu wyrobów niespełniających zasadniczych wymagań i niebezpiecznych.

Obowiązek okresowego sporządzania krajowych planów nadzoru rynku oraz przekazywania ich do wiadomości Komisji Europejskiej i pozostałych państw członkowskich wynika z art. 18(5) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. *ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93* (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008 r., str. 30). Ponadto niniejszy program zostanie udostępniony opinii publicznej w części przeznaczony do publikacji na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (http://uokik.gov.pl/kompetencje_prezesa_uokik_i_opis_systemu.php#faq851).

1.2 Zakres informacji przedstawionych w dokumencie

W dokumencie przedstawiono informacje dotyczące planowanych działań kontrolnych instytucji zaangażowanych w system nadzoru rynku (inaczej: system kontroli wyrobów) w Polsce. Przedmiotem tego programu są kwestie związane z działaniami prowadzonymi w obszarze systemu nadzoru rynku nad wyrobami nieżywnościowymi podlegającymi wspólnotowemu prawodawstwu harmonizacyjnemu. Dokument ten został przygotowany na podstawie szczegółowych planów kontroli i priorytetów wskazanych przez poszczególne OW.

Z zakresu przedstawionych informacji wyłączono planowane działania w obszarze ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz systemu kontroli produktów i urządzeń medycznych. Nadzorowanie realizacji przepisów „dyrektyw medycznych” powierzone zostało Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, który sporządza oddzielny plan.

1.3 Zakres czasowy i terytorialny programu

W dokumencie przedstawiono informacje dotyczące planowanych działań w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. Działania podejmowane przez wszystkie inspekcje uczestniczące w systemie obejmują swoim zakresem geograficznym obszar całego kraju.

2 Zakres systemu nadzoru rynku w Polsce

2.1 Organy zaangażowane w system nadzoru rynku

Podstawowym aktem prawnym regulującym działanie systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu podlegających dyrektywom nowego podejścia w Polsce jest ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *o systemie oceny zgodności* oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. *ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93* (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008 r., str. 30). Ponadto kontrola zgodności wyrobów z wymaganiami jest prowadzona na podstawie odrębnych przepisów (rozporządzenia wydane na podstawie art. 9¹ uosoz oraz inne ustawy²) przy wykorzystaniu norm zharmonizowanych.

Krajowy system kontroli wyrobów obejmuje kontrolę spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Krajowy system nadzoru rynku tworzą Prezes UOKiK oraz następujące OW:

- 1) wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej,
- 2) organy Państwowej Inspekcji Pracy,
- 3) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- 4) organy Inspekcji Ochrony Środowiska,
- 5) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
- 6) organy nadzoru budowlanego,
- 7) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego,
- 8) dyrektorzy urzędów morskich,
- 9) wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego.

2.2 Priorytety kontroli na rok 2012

Celem systemu nadzoru rynku jest zagwarantowanie na terenie Unii Europejskiej zgodności wyrobów wprowadzonych do obrotu z postanowieniami dyrektyw nowego podejścia, a co za tym idzie bezpieczeństwa konsumentów i użytkowników wyrobów oferowanych na jednolitym rynku europejskim.

W stosunku do lat poprzednich nie stwierdzono występowania obszarów, które charakteryzowałyby się znacznym odchyleniem w zakresie wykrywania niezgodności wyrobów

¹ Rozporządzenia wydane przez ministrów właściwych ze względu na przedmiot oceny zgodności określające zasadnicze wymagania dla wyrobów podlegających ocenie zgodności oraz procedury oceny zgodności.

² M.in. ustawa z dn. 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, ze zm.), ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881, ze zm.), ustawa z dn. 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. Nr 82, poz. 556).

z zasadniczymi lub innymi wymaganiami od trendów obserwowanych w okresach ubiegłych. Przy określaniu priorytetów kontroli na rok 2012 brano pod uwagę przede wszystkim obszary, w których zaobserwowano najwięcej nieprawidłowości oraz największe zagrożenie wypadkiem (np. ze względu na powszechność używania określonych wyrobów lub ich przeznaczenie dla wrażliwej grupy odbiorców). Dodatkowo przy określaniu priorytetów wzięto pod uwagę grupy wyrobów, na które wpływało najwięcej skarg od przedsiębiorców, konsumentów, a także organizacji pozarządowych oraz uwzględniono dostępne opracowania i analizy naukowe, informacje przekazywane na spotkaniach grup roboczych ds. współpracy administracyjnej (ADCO), a także najnowsze tendencje w sprzedaży.

Przy ustalaniu priorytetów kontroli na 2012 rok skupiono się także na prowadzeniu regularnych działań kontrolnych w obszarze dyrektyw obejmujących największy zakres grup wyrobów, tj. dyrektywy 89/686/EWG PPE – Środki ochrony indywidualnej, dyrektywy 2006/42/WE MD – Bezpieczeństwo maszyn, dyrektywy 2006/95/WE LVD – Niskonapięciowej, dyrektywy 2009/48/WE TOYS – Bezpieczeństwo zabawek. Dodatkowo Inspekcja Handlowa planuje podjęcie intensywniejszych działań w obszarach niedawno włączonych do systemu, tj. wobec wyrobów objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią³ (ekoprojekt) oraz dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/23/WE z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie wprowadzania do obrotu wyrobów pirotechnicznych⁴ (wyroby pirotechniczne). W przypadku wyrobów objętych dyrektywą 89/106/EWG CPD – Wyroby budowlane planuje się prowadzenie przez organy nadzoru budowlanego działań kontrolnych odnośnie wyrobów wpływających na zapewnienie bezpieczeństwa konstrukcji obiektów budowlanych oraz ochronę środowiska m.in. poprzez ograniczenie zużycia energii cieplnej i emisji CO₂ w wyniku podwyższenia izolacyjności cieplnej obiektów budowlanych.

Przy ustalaniu priorytetów dodatkowo wzięto pod uwagę fakt, że Polska będzie gospodarzem Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 roku.

3 Informacje dotyczące kontroli planowanych w 2012 roku

Należy podkreślić, że zapewnianie bezpieczeństwa oraz ochrona zdrowia i życia konsumentów i użytkowników jest procesem ciągłym. Realizując powierzone zadania, OW starają się, w miarę posiadanych zasobów, podejmować działania, których celem jest skuteczne wyeliminowanie z obrotu produktów potencjalnie stwarzających poważne zagrożenia, przede wszystkim ze względu na niespełnianie wymagań określonych w obowiązujących przepisach lub niską jakość materiałów użytych do ich produkcji. OW przedmiotowym zakresem działania obejmują wszystkie dyrektywy nowego podejścia. Planując działania na 2012 rok brano pod uwagę

³ Dz. Urz. UE L 285 z 31.10.2009 r., str. 10.

⁴ Dz. Urz. UE L 154 z 14.06.2007 r., str. 1.

ocenę ryzyka zagrożeń stwarzanych przez wyroby, sygnały z rynku oraz możliwości finansowe poszczególnych organów.

Szczegółowe informacje dotyczące planowanych kontroli w podziale na poszczególne dyrektywy nowego podejścia oraz organy wyspecjalizowane zawarto w oddzielnym dokumencie sporządzonym według szablonu opracowanego przez KE, tzw. planie sektorowym.

4 Współpraca między krajowymi OW

Dla zapewnienia skutecznej współpracy organów tworzących krajowy system nadzoru rynku utworzono stałą komisję o charakterze opiniodawczo-doradczym pod nazwą Komitet Sterujący do spraw Nadzoru Rynku. W skład komitetu wchodzi oprócz przedstawicieli organów nadzoru rynku, także przedstawiciele Ministerstwa Finansów (reprezentujący organy celne) oraz Ministerstwa Gospodarki (odpowiedzialnego za kwestie legislacyjne w systemie kontroli wyrobów). Celem Komitetu jest przede wszystkim rozwój współpracy pomiędzy organami uczestniczącymi w krajowym systemie kontroli wyrobów. W 2012 roku planowane jest spotkanie Komitetu w celu omówienia m.in. bieżących problemów związanych z realizacją zadań nadzoru rynku, kwestii skutecznej realizacji przepisów rozporządzenia 765/2008/WE, a także wymiany informacji o bieżących działaniach KE w obszarze nadzoru rynku.

Ponadto w ramach koordynacji działań, rozwijania współpracy między uczestnikami systemu nadzoru rynku oraz wypełniania zobowiązań wynikających z podpisanych porozumień o współpracy, Prezes UOKiK spotyka się corocznie z organami nadzoru rynku w celu omówienia dotychczas zrealizowanych zadań oraz ustalenia priorytetów i kierunków działania na przyszłość. Takie spotkania planowane są również w 2012 roku.

5 Współpraca między organami celnymi i OW

Skuteczną i szybką formą eliminowania wyrobów, przede wszystkim sprowadzanych z krajów trzecich, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi jest zatrzymywanie ich przez organ celny przed dopuszczeniem do obrotu. Organy celne stale i na bieżąco współpracują z OW poprzez stosowanie procedury określonej w art. 27-29 rozporządzenia 765/2008/WE – zawieszenie dopuszczenia produktu do swobodnego obrotu na rynku Wspólnoty. Pod koniec 2011 roku przyjęto „Wytyczne dotyczące kontroli przywozu w zakresie bezpieczeństwa i zgodności produktów”, opracowane przez Dyрекję Generalną ds. Podatków i Unii Celnej w ramach projektu „CUSTOMS 2013”. Zalecenia zawarte w tym dokumencie będą sukcesywnie realizowane w 2012 roku.

Stale rozwijanie współpracy z organami celnymi w zakresie spełniania przez wyroby wymagań jest jednym z priorytetów wszystkich 9 OW uczestniczących w systemie. Wzmacnia to skuteczność systemu, który pozwala na wykrywanie nieprawidłowości jeszcze przed wprowadzeniem wyrobów na wspólny rynek unijny.

6 Współpraca wewnątrzspółnotowa

Na sprawne funkcjonowanie systemu nadzoru rynku ma również wpływ współpraca wewnątrz Unii Europejskiej. OW będą aktywnie uczestniczyć w pracach instytucji Unii Europejskiej i spotkaniach państw członkowskich dotyczących nowelizacji dyrektyw nowego podejścia (m.in. obradach grup roboczych Rady UE jako eksperci merytoryczni wspierający przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki). Będą również brać udział w projektach międzynarodowych dotyczących nadzoru rynku (tzw. *joint actions*), a także indywidualnie podejmą inne formy współpracy z organami nadzoru w państwach członkowskich UE (np. konferencje, staże).

W 2012 roku przedstawiciele OW będą brali udział w spotkaniach grup ADCO w zakresie swoich kompetencji.

7 Dane do kontaktu

Niniejszy program został opracowany przez Departament Nadzoru Rynku Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie programów szczegółowych przekazanych przez OW. Osobą odpowiedzialną za kwestie związane z programem jest:

Katarzyna Bednarz, naczelnik Wydziału Monitorowania Systemu Nadzoru Rynku w Departamencie Nadzoru Rynku UOKiK.

email: dnr@uokik.gov.pl; katarzyna.bednarz@uokik.gov.pl;

tel.: (+48 22) 55 60 390, 55 60 166;

fax: (+48 22) 827 03 04